

Eksempel: At sammenligne

Opgaven kunne lyde:

Sammenlign de opfattelser af den danske velfærdsstats udvikling, som kommer til udtryk i bilag A1, A2 og A3.

Besvarelse

Udviklingen i den universelle danske velfærdsstatsmodel kan belyses ud fra tre forskellige perspektiver, der hænger snævert sammen med ideologiske synsvinkler:

1. Markedsperspektivet,
2. Statsperspektivet og
3. Civil-samfunds-perspektivet (de "varme værdier")

Bilag A1 ser problemet i velfærdsstatens udvikling som værende markedsgørelsen af den offentlige sektor, hvilket medfører, at penge og kontrakter bliver afgørende, og fortrænger de bløde værdier. Modsat beskrives i A2, at de 'onde' kræfter i denne sammenhæng er udviklingen af "den altfavnende stat", hvor staten i stigende grad varetager funktioner, individet og familien kunne varetage. I A3 beskrives velfærdsstatens udvikling ikke i et negativt perspektiv, men derimod som "den vigtigste – til sikring af landets konkurrenceevne".

Bilag A1's forståelse af velfærdsstatens udvikling kan karakteriseres som socialistisk. Det solidariske fællesskab i den klassiske "skandinaviske model", mener de, er den absolut bedste måde at opretholde en ansvarlig stat på, i og med at den frigør fra fattigdom og ufrihed. Dette opponerer Mikkel B. Nielsen imod i artikel A2, da han mener, at ufriheden netop kommer af, at velfærdsstaten virker som stramme tøjler om det enkelte menneske. Hans syn på velfærdsstaten kan dermed karakteriseres som liberalt, hvilket for eksempel ses i hans udsagn om velfærdsstaten som noget, der beforder svaghed og fortrænger det personlige ansvar. I den tredje artikel A3, beskriver Ove K. Pedersen, at velfærdsstaten har en rolle, men denne rolle er "at opbygge individets" evner til at klare sig selv. Dermed placerer A3 sig imellem de to andre artikler og kan karakteriseres som socialliberal.

Både bilag A1 og A2 har hentet inspiration fra den tyske sociolog Jürgen Habermas, der i sine teorier beskriver udviklingerne i det senmoderne samfund. A1's synspunkter er af socialistisk karakter, i og med, at de ønsker at staten skal fungere efter (for at benytte Habermas' udtryk) livsverdensens principper. Ifølge bilag A1 er problemet, at systemet rationaliserer velfærdsstaten, så den mister sin livsverdensidentitet. Offentlige institutioner skal i stedet bære sig efter bløde, varme værdier, og ikke efter markedets beregnende, kolde, rationaliserende tankegang. Bilag A2 mener, at koloniseringen, altså systemets indgriben i livsverdenen, ikke er sket ved at markedet fylder mere, men derimod at staten fylder mere: "Den velfærdsstat der i de sidste halvtreds år har udvidet sin aktionsradius til at omfatte alle aspekter af den menneskelige tilværelse." Altså at den forføjede udvikling ligger i institutioner som plejehjem, børnehaver, skoler og a-kassesystemet.

Hovedforskellen i de tre artiklers syn på velfærdsstatens udvikling er dermed, at A1 mener, velfærdsstaten udvikler sig væk fra varme værdier, mens A2 mener velfærdsstaten har udviklet sig til at varetage for mange funktioner. Hvor A1 og A2 ser negativt på velfærdsstatens udvikling, ser A3 positivt på velfærdsstaten og dens rolle i fremtiden. Disse forskellige syn på velfærdsstaten skyldes forskellige ideologiske udgangspunkter, og henter for A1's og A2's vedkommende inspiration fra Habermas.